

Muistio

AK 385 Kirkkoaukio ja kulttuurikeskus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman esittely- ja keskustelutilaisuus

Aika: 19.9.2023 kello 17.00-17.25

Paikka: LUMA-keskus, Savonkatu 5

Läsnä: Osallistujat (erillinen lista, ei julkaista internetissä)

1. Tilaisuuden avaus ja kaavan esittely

Asemakaava-arkkitehti Hannele Kelavuori avasi tilaisuuden ja esitteli kaupungin edustajat.

Kaavamuutos käynnistettiin, koska alueen asemakaavat ovat vanhentuneet. Alue on rakennuskiellossa. Kaavamuutoksella selvitetään etenkin kulttuuriympäristön arvot.

Kirkkoaukion asemakaava on vuodelta 2001 ja kulttuurikeskuksen vuodelta 1985.

Kaavaprosessi käynnistyy osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Seuraavaksi laaditaan kaavaluonnos, joka on tavoitteena asettaa nähtäville loppuvuodesta. Luonnoksesta saatu palaute käsitellään ja laaditaan kaavaehdotus, joka on tavoitteena asettaa nähtäville alkuvuodesta 2024. Tavoite on, että kaava hyväksyttäisiin valtuustossa ensi vuonna.

Kirkkoaukio on vanha monumentaaliaukio, jota rakennukset reunustavat. Alueen asemakaavojen laatimisen jälkeen Iisalmen kirkkoaukio ja puistoakselit on osoitettu valtioneuvoston päätöksellä Valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY). Pohjois-Savon maakuntakaavassa (2011) RKY-alueita

reunustavat korttelit on osoitettu maakunnallisesti arvokkaiksi. Tähän rajaukseen sisältyy mm. kulttuurikeskus. Iisalmen keskustaseudun osayleiskaavassa (2007) kaava-alueen rakennukset on osoitettu suojeltaviksi. Nämä ylempiasteiset kaavat ja päätökset ohjaavat asemakaavan muutosta. Iisalmen strateginen yleiskaava on vireillä.

Teknisen lautakunnan asettamat monialaiset arvottamisryhmät ovat arvioineet kulttuurihistoriallista arvoa omaavien kohteiden merkittävyyttä vuonna 2006 Iisalmen keskustaseudun osayleiskaavan alueelta ja vuonna 2021 etenkin modernin rakennusperinnön osalta.

Asemakaavatyötä varten on laadittu selvitys Iisalmen kulttuurikeskuksen rakennushistoriasta. Selvitys on nähtävillä osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa. Muita erillisselvityksiä ei ole suunniteltu tehtäväksi tämän kaavahankkeen yhteydessä. Selvitysten riittävyyteen voi ottaa kantaa.

Lisäksi kerrottiin, että kulttuurikeskuksen rakennushistoriallisesta arvosta pyydettiin lausunnot museoviranomaiselta, ELY-keskukselta ja Pohjois-Savon liitosta keväällä 2023 kulttuurikeskuksen peruskorjauksen ja uudistamisen hankesuunnitelman ollessa käsittelyssä luottamuselimissä.

Lopuksi Hannele Kelavuori vielä kertasi kaavaprosessin vaiheet. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi jättää palautetta nyt. Luonnos- ja ehdotusvaiheiden nähtävilläoloaikoina voi ottaa kantaa niihin. Kaavoittajaan saa olla yhteydessä, jos tulee kysyttävää.

2. Esitetyt kommentit, kysymykset ja vastaukset (vastaaja Hannele Kelavuori, jos ei erikseen mainita)

- Kulttuurikeskuksen peruskorjauksen tarjouskilpailu on parhaillaan käynnissä. (toimialajohtaja Kari Nissinen)
- Mihin osaan kulttuurikeskuksen suojelumääräykset vaikuttavat?
 - Tämä tulee luonnosvaiheessa, vielä asiaa ei ole tarkasti pohdittu.

Kaavaluonnokseen mietitään määräyksen laajuutta. Yleisesti voidaan sanoa, että lisälmen asemakaavojen suojelumääräykset ovat kohdistuneet rakennuksen ulkoasuun, sisätiloihin ei ole kaavoissa aiemmin puututtu. Kulttuurikeskus on kuitenkin kookas, julkinen kohde, joka on arkkitehtuurikilpailun tulos. Se on myös varsin hyvin säilynyt: Kulttuurikeskukseen on vuosien varrella tehty varsin vähän muutoksia.

Voidaan todeta, että kulttuurikeskusta koskevissa viranomaislausunnoissa tietyt keskeiset tilat korostuivat. Myös kulttuurikeskuksen arkkitehtuurikilpailun aikaisissa asiakirjoissa korostuvat tietyt rakennuksen osat ja tilat, joita on arvostettu kilpailun voittajatyössä. Esimerkiksi, kuinka rakennuksen pääsisäänkäynti avautuu Kirkkopuiston suuntaan ja pääsisäänkäynnin yhteydessä oleva aukio piha yhdistyy siihen rajautuviin sisätiloihin. Myös esimerkiksi se, kuinka aulatilat toimivat toiminnallisesti hyvin eri toimintojen (kirjasto-, hallinto- ja salitilat) välittävinä tiloina ja kuinka ne on arvioitu mittasuhteiltaan ihmisen mittakaavaisiksi ja luonteviksi.

- Tilatarpeet / toiminnalliset tarpeet ovat säilyneet pitkälti ennallaan. (Kari Nissinen)
- Hankesuunnittelu ja suojelukaava meneillään yhtä aikaa. Onko jo päätetty, että kulttuurikeskus tulee säilymään? Kirjasto ja näyttelytilat säilyvät ennallaan?
 - Hankesuunnittelu on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Hankesuunnittelun puitteissa jatkuu. Koko rakennus peruskorjataan, jonkin verran toimintoja uudistetaan. Suunnitelmat viedään teknisen lautakunnan hyväksyttäväksi, josta investointiohjelmaan. (Kari Nissinen)
- Onko kaava lähinnä tekninen? RKY:n vuoksi kirkkoaukio mukana kaava-alueessa? Tuleeko muita muutoksia entiseen kaavaan?
 - Kirkkoaukion rakennukset on suojeltu jo aiemmalla asemakaavalla. Aiemmassa asemakaavassa ollut tonttivaraus Kirkkoaukion lounaiskulmauksessa on syytä säilyttää. RKY-alueen arvojen huomiointia

ohjataan kaavamääräyksillä. Kaava tulee todennäköisesti olemaan kirkkoaukion osalta pääasiallisesti toteava, mutta tarkentava etenkin yleisiin alueisiin (puistoalue) liittyen.

- Tilaisuudessa näytetty esitys ja laadittava muistio viedään kaavan internetsivuille.

Muistion kirjasi

Heli Kärki
kaavavalmistelijä

Liitteet Osallistujaluettelo